
Cultuurplan de Wissel

“Gegeven talenten”

Kenniskring cultuureducatie:
Annet Klip-Janssens, Jeanette Sonneveld, het
Cultuurknooppunt

Cultuur voor Ieder Kind: gemeentelijke subsidie Subsidieaanvraag 2015

Hoofdstuk 1: De School

- 1.1 De Wissel
- 1.2 Cultuureducatie op de Wissel
- 1.3 Het Expertise budget
- 1.4 Team inventarisatie

Hoofdstuk 2: Visie en einddoelen

- 2.1 De visie
- 2.2 Einddoelen

Hoofdstuk 3: Activiteiten

- 3.1 Bestaande activiteiten
- 3.2 Nieuwe activiteiten per einddoel
- 3.3 Doorgaande leerlijnen
- 3.4 Jaarplannen cultuureducatie

Hoofdstuk 4: Innovatie

- 4.1 Innovatiebudget: Makersmiddagen

Hoofdstuk 5: Vooruitblik

- 4.1 Blik op de Toekomst

Hoofdstuk 6: Begroting

- 5.1 Overige geldstromen
- 5.2 Begroting 2015-2016

Bijlage 1 : Toelichting Cultuureducatie

- Begripsomschrijving
- Kerndoelen kunstzinnige orientatie
- Het belang van cultuureducatie

Cultuur voor ieder Kind: gemeentelijke subsidie

Subsidieaanvraag 2015

Schoolbestuur: **GPOWN (Gereformeerd Primair Onderwijs)**

Naam school: **De Wissel**

Cultuurplan geschreven door: **Kenniskring cultuureducatie; Annet Klip-Janssens, Jeanette Sonneveld, het Cultuurknooppunt**

Mijn school hoort bij deze tranche: **Eerste tranche**

In 2014 vroeg mijn school subsidie aan voor: **Expertise budget**

In 2015 vraagt mijn school subsidie aan voor: **Activiteiten budget, Innovatie budget**

Activiteiten budget = voor cultuureducatie activiteiten op school.

Expertise budget = voor het ontwikkelen en/of binnen halen van kennis en/of deskundigheid rondom cultuureducatie.

Innovatie budget = voor het verdiepen van een creatief partnerschap met een culturele organisatie.

Hoofdstuk 1: De School

1.1 De Wissel

De Wissel is een gereformeerde basisschool in de Utrechtse Zeeheldenbuurt. De school telde op 1-10-2014 180 leerlingen maar is na de kerstvakantie weer met 20 nieuwe leerlingen gegroeid. Verder stromen er nog steeds enkele leerlingen per maand binnen die vier jaar zijn geworden. De leerlingen komen vanuit heel Utrecht. Ouders kiezen bewust voor de identiteit van de school. De school is bijbelgetrouw en heeft Gods Woord als richtlijn en uitgangspunt. Veel ouders hebben een hoge opleiding genoten. Dit is ook terug te zien in de populatie van de kinderen. In verhouding zijn er veel kinderen die extra uitdaging nodig hebben binnen de leerstof.

1.2 Cultuureducatie op de Wissel

Een weloverwogen cultuureducatie beleid is een beleid waarin cumulatief gewerkt wordt aan einddoelen gedurende 8 schooljaren, vanuit een centrale visie.

Op dit moment is cultuureducatie vooral gekoppeld aan projectweken en vieringen en daarnaast afhankelijk van wat de docent ervan in zijn klas brengt. Het cultuureducatie aanbod is nergens geborgt. Ook worden er geen methodes gebruikt. We zijn dit schooljaar aan de slag gegaan om een cultuurplan vorm te geven en cultuureducatie zo een blijvende plek in ons onderwijs te geven. In dit cultuurplan zetten wij uiteen wat onze visie, einddoelen en leerlijnen rondom cultuureducatie zijn. Het geeft de handvatten die nodig zijn om bewuste keuzes te maken voor inkoop en partnerschappen met cultuuraanbieders in de toekomst.

1.3 Het Expertise budget

Waarom en op welke manier heeft de school gebruik gemaakt van het expertise budget?

Afgelopen schooljaar heeft de Wissel de expertise budget ingezet om de externe expertise van het Cultuurknooppunt te kunnen inzetten. De school was namelijk op zoek naar een duidelijke visie, met daaraan verbonden eind- en tussen doelen. Het Cultuurknooppunt is begonnen met het uitvoeren van een inventarisatie onder de leerkrachten en heeft zo in kaart gebracht wat er is, wat er mist, wat de mogelijkheden zijn en waar de kansen liggen.

Op basis van de resultaten van de inventarisatie is met de kenniskring cultuureducatie, bestaande uit Jeanette Sonneveld, leerkracht en icc'er, Annet Klip-Janssen, schoolleider, twee ouders en het Cultuurknooppunt een visie geformuleerd.

Deze visie is in een teamvergadering aan het team gepresenteerd en enthousiast ontvangen. In datzelfde overleg konden de teamleden hun input geven voor de manieren waarop er concrete invulling aan deze visie gegeven zou worden.

De kenniskring is met deze input aan de slag gegaan en heeft heldere eind- en tussen doelen kunnen formuleren. Een nieuw activiteitenplan is daarmee geboren.

Het team heeft veel zin om er mee aan de slag te gaan.

1.4 Team inventarisatie

Welke conclusies zijn er uit de team inventarisatie naar voren gekomen?

De team inventarisatie vond plaats in het najaar van 2014, in de vorm van een vragenformulier dat ontworpen was om de leraar aan het denken te zetten over het belang van cultuureducatie in zijn/haar klas. Hier kwamen de volgende geluiden uit naar voren:

Kinderen schoonheid laten beleven, humor, verwondering, de wereld op een andere manier laten bekijken, naar jezelf kijken, onderzoeken, durven, doen.

Muziek

verschillende stijlen & periodes
Instrumenten
orkest
maken/zingen/dansen

Musici
concert
ritme
muzieksoorten
muziekstukken
volksdansen
gevoelens
stemming
Waar houden de kinderen van?

Beeldend

kunstlessen
boetseren/ vaardigheden
geschiedenis
inspiratie
beelden rondom school
romeins en hedendaags
vrijheid
leerzaam
beschouwen
schilderen
groots werken
kleur vorm
technieken
Ontdekken wat er in de wijde wereld te koop is

Theater

humor
poppenspel
improviseren
toneelstuk
voorstelling
uitdaging
samen
iemand kunnen zijn
dans
meedoen
beleven
vrij voelen
weten wat er in de aanbieding is

Literatuur

goede boeken lezen
fantasie
kinderen meenemen
bijbel
schrijvers uitnodigen
voorleeswedstrijd
verfilmingen zien

Erfgoed

musea
waarde zien
op lokatie
gastlessen
er op uit
vroeger
waterlinie
forten
natuur
belevingswereld van het kind
getuigenissen/verhalen/gebouwen/landschap
historische besef ontwikkelen
onderzoeken
verbinden met vakken

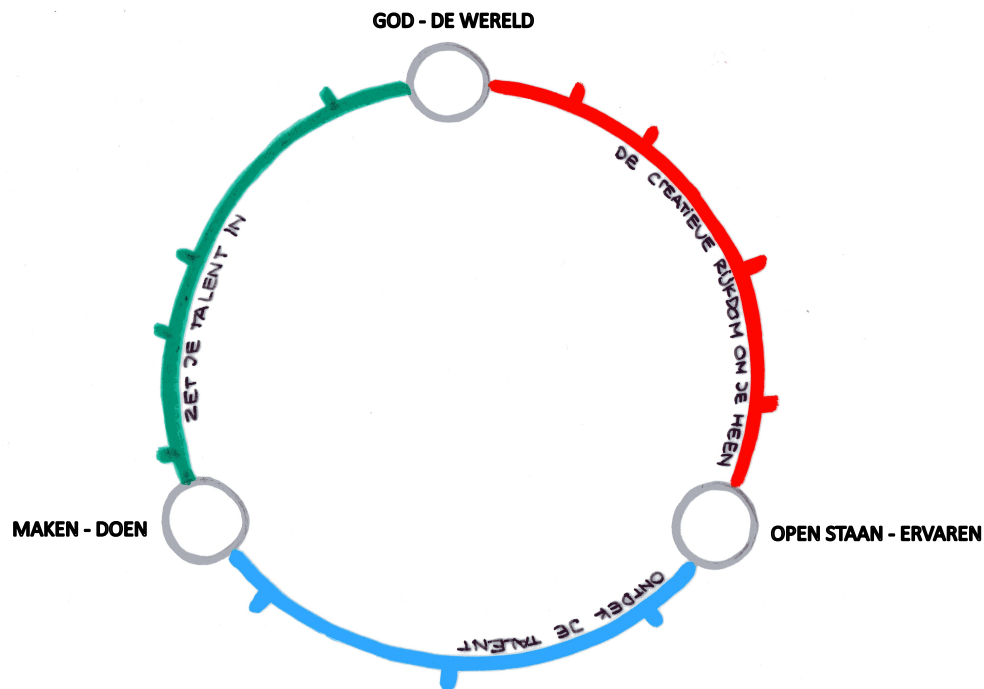
Digitale media

Hoe een film gemaakt wordt
boodschap
film
zelf maken

Hoofdstuk 2: Visie en einddoelen

2.1 De visie

Wat is de visie van de school op cultuureducatie?

*“Om recht te doen aan de Schepper, willen we kinderen de creatieve rijkdom om hen heen laten **ervaren**, en die in zichzelf laten **ontdekken, ontwikkelen & inzetten**.”*

2.2 Einddoelen

Welke einddoelen zijn er?

De leerling **ervaart** het cultureel erfgoed van de stad Utrecht

De leerling **ervaart** de creatieve rijkdom die bestaat in de wereld om hem heen.

De leerling **ontdekt** zijn/haar eigen creatieve talenten.

De leerling **ontwikkelt** zijn/haar eigen creatieve talenten.

De leerling kan zijn/haar eigen creatieve talenten **inzetten**, op school en daarbuiten.

Hoofdstuk 3: Activiteiten

3.1 Bestaande activiteiten

Welke activiteiten vinden er op dit moment plaats op de school die volgend schooljaar gecontinueerd en/of verdiept zullen worden?

Vieringen

Basisschool de Wissel heeft altijd bijzondere aandacht besteed aan het vieren van religieuze feestdagen, zoals Kerst en Pasen. Doorgaans worden muziek, zang en dans hierbij ingezet.

Alle heilsfeiten (Kerst, Pasen, Hemelvaart en Pinksteren) worden met de kinderen gevierd. Een keer per jaar vieren we een heilsfeit met alle leerlingen en alle ouders/belangstellenden. Dit wordt groots aangepakt buiten op het plein of in een kerkgebouw. De kinderen gebruiken dan beeldende vorming, zang en dans om de boodschap van het christelijke feest kracht bij te zetten.

Adopteer een monument

Op 10 minuten loopafstand van de school staat een oorlogsmonument. Dit monument hebben wij geadopteerd en ieder jaar gaan we daar met groep 5-8 bloemen leggen. Dit gebeurt in de periode rondom 5 mei. Om kinderen bewust te laten worden van de rijkdom van vrede in ons land staan we stil bij de oorlog. Door middel van gedichten geven de kinderen uiting aan de emoties die dit met zich mee brengt. Enkele van deze gedichten worden ook voorgelezen als de bloemen worden neergelegd.

Literatuur

Verder wordt aandacht besteed aan literatuur, door tijd te maken om oudere kinderen aan jongere kinderen te laten voorlezen. Luisteren naar verhalen stimuleert de verbeelding en het inlevingsvermogen van de kinderen. Daarom komen in groep 5-6 opa's, oma's en andere mensen met een bijzonder verhaal op bezoek, om aan de kinderen te vertellen. Ook doet de school mee aan de voorleesdagen en schrijven de leerlingen van groep 5-8 ieder jaar een gedicht in het kader van 'Adopteer een Monument'.

Wij willen graag bevorderen dat de kinderen boeken lezen. Dit is voor hun verrijkend en leerzaam. Daarom doen we ieder jaar mee aan de Christelijke kinderboekenmaand. Die maand heeft een thema wat lijkt op de landelijke kinderboekenweek. Er staat per bouw een boek centraal met een bijbehorende werkmap. Daar wordt in alle klassen aandacht aan gegeven. De leerkrachten gaan twee keer per week voorlezen in een andere groep.

Koningsspelen

Sinds de komst van Willem-Alexander als koning van Nederland, worden er Koningsspelen georganiseerd. Daar doen we jaarlijks aan mee. Aan het begin van de dag wordt er schoolbreed een dans uitgevoerd. Deze dans is eerst ingestudeerd door groep 7/8 en wordt dan door deze leerlingen aangeleerd aan de overige leerlingen.

Talentenuur

De leerkracht van groep 8 heeft een "talentenuur" geïnstalleerd, waarin leerlingen vanuit een discipline naar eigen keuze een project maken rondom een leerdoel dat zij zichzelf stellen.

Wij geloven dat ieder kind een of meerdere talenten heeft gekregen van God. De leerlingen van groep 7/8 mogen iedere week actief met hun talent aan de slag door aan het werk te gaan met een opdracht. Deze

opdracht bedenken ze zelf en voeren ze ook zelf uit. Daarbij kan je denken aan het organiseren van een klassenfeest, het maken van een schoolkrant, het uitdenken van een knikkerbaan of het maken van een powerpoint over een boeiend onderwerp. Deze opdrachten lijken wel wat op de opdrachten die ook zitten in de Pittige Plustorens. Kinderen die verrijkingsopdrachten kunnen gebruiken mogen aan het werk met deze torens. Zij doen dat in de tijd die zij over houden omdat hun reguliere programma geminimaliseerd is (compacten).

Om verder te bouwen op het concept van Talentenuur, willen wij in schooljaar 2015-2016 aan de slag met Makersmiddagen. Om dit mogelijk te maken, willen wij in 2015 het innovatiebudget aanvragen. (Zie 4.1 Innovatiebudget: Makersmiddagen)

Projectweek

Ieder jaar in maart werken we met de hele school over hetzelfde thema. Alle groepen leggen hun eigen accent en gaan er mee aan de slag. Aan het einde worden de resultaten gepresenteerd aan de ouders tijdens een afsluitende borrel/instuif. We willen het project graag verder uitbouwen door ook groepsdoorbrekend te gaan werken en de talenten van leerkrachten en ouders in te zetten. Bijv. door het geven van workshops.

Podiumkunsten

Elk jaar maakt groep 8 een eindmusical, ter afscheid. Incidenteel komt het voor dat een ouder voor Pasen met een groepje kinderen een voorstelling voorbereidt. Ook zijn er talenten aanwezig op de school op het gebied van mime- en poppenspel.

3.2 Nieuwe activiteiten per einddoel

Welke activiteiten kiezen we, om onze einddoelen te bereiken in 8 schooljaren?

De leerling **ervaart** het cultureel erfgoed van de stad Utrecht.

Activiteit	Opmerking
Een bezoek aan het Huis van Sinterklaas	
Een bezoek aan Speelklok tot Pierement	Actief onderdeel
Een bezoek aan "Dom Under" & de Dom beklimmen	
Een bezoek aan het Castellum	Bijv. koppeling aan archeologie
Een Romeinse stadswandeling	Bijv. Lost in time
Een Middeleeuwse stadswandeling	
Een bezoek aan kasteel de Haar	
Een bezoek aan de binnenstadskerken	Het kruis van kerken rondom de Dom Koppeling met kloosters, bunkers

De leerling **ervaart** de creatieve rijkdom die bestaat in de wereld om hem heen.

Activiteit	Opmerking
Een dansvoorstelling bezoeken	Bijv. klassiek ballet
Kunst bekijken in een museum	Bijv. abstracte kunst/reflecteren op kunst
Een voorstelling zien in een Utrechts theater	Bijv. een poppenspel voorstelling
Een concert bezoeken	Bijv. klassieke muziek/mattheus passion
Een aantal klassiekers uit de kunstgeschiedenis kennen	Koppeling met Geschiedenis methode
Naar een kunstacademie of galerie	
Een bezoek aan het Universiteitsmuseum of Sterrenwacht	Bijv. 'Onderzoekersbezoek'
Een dichter ontmoeten	
Verhalen horen uit vroegere tijden	Opa's en oma's vertellen
Een programmeur ontmoeten	
Vorgelezen worden	Groep 1/2

De leerling **ontdekt** zijn/haar eigen creatieve talenten.

Activiteit	Opmerking
Een dansworkshop volgen	
Een workshop volgen van een beeldend kunstenaar	Bijv. zeefdrukken
Een minimusical/voorstelling spelen	
Kennismaking theater	Ervaren hoe het is om te spelen dat je iemand anders bent
Kennismaking theater kostuum	Verkleiden/grimeren
Zang en muziek les van een professional	
Een dicht workshop van een professional	
Een programmeer workshop van een professional	
Voorlezen	Aan de groepen 1 /2

De leerling **ontwikkelt** zijn/haar eigen creatieve talenten.

Activiteit	Opmerking
Danslessen	Bijv. vanuit improvisatie
Leren tekenen	
Leren verschillende materialen hanteren	Hout, klei etc
Vrij experimenteren met verschillende materialen	
Theaterlessen	Improviseren en andere vaardigheden
Muzieklessen	Stijlen/periodes/muzieksoorten/grafische notatie/20 manieren om geluid te maken/ritme/body percussive/canon zang
Muziek instrumenten bespelen	
Voorlezen voor publiek	Meedoen aan de voorleesdagen
Leren programmeren	Bijv. Bendo

De leerling kan zijn/haar eigen creatieve talenten **inzetten**, op school en daarbuiten.

Activiteit	Opmerking
Een groepsdans opvoeren met de hele school	Koningsdag
Zelf een dans maken	
Een groot gezamenlijk kunstwerk maken	
Streetart maken	Kunst in de openbare ruimte
Met de hele klas een theatervoorstelling maken	Theaterlessen en regie mbt de eindmusical
Een talentenjacht	
Een zang optreden geven	Bijv. Kerst of Pasen
Een musicale compositie maken	
Een gedicht schrijven	Adopteer een monument
Een app bouwen	
Een eigen tentoonstelling maken	

3.3 Doorgaande leerlijnen

Welke doorgaande leerlijnen zijn er?

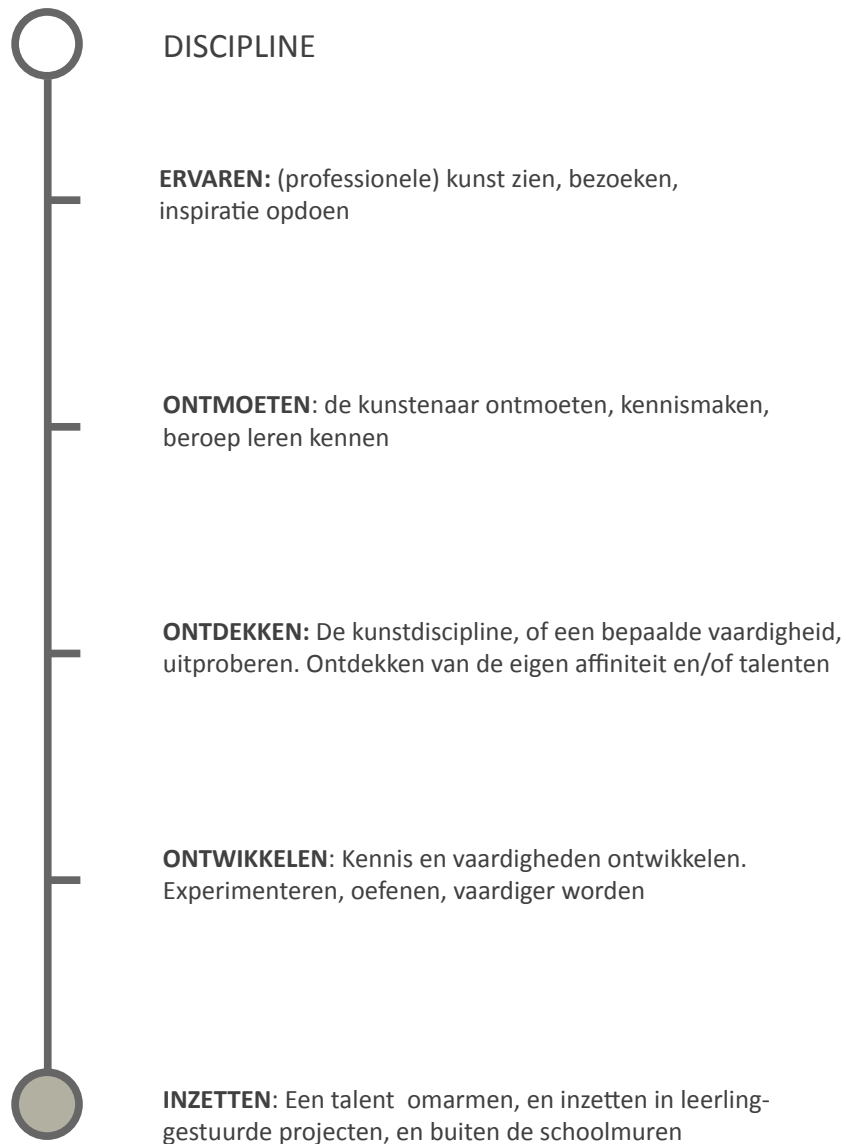
Op de Wissel willen we de kinderen in aanraking laten komen met een breed scala aan kunstzinnige disciplines. Daarom voeren we doorgaande leerlijnen in in de volgende disciplines:

- Muziek
- Beeldende Kunst
- Theater
- Dans
- Literatuur
- Digitaal
- Erfgoed

Onder 'Digitaal' verstaan wij het inzetten van digitale media en software om de wereld om je heen te onderzoeken, begrijpen en ontwerpen. Deze discipline leent zich goed voor verrijkingsopdrachten. (Zie ook: Talentenuur)

'Erfgoed' doelt specifiek op het einddoel: De leerling **ervaart** het cultureel erfgoed van de stad Utrecht. Erfgoed is voor onze school een onmisbaar onderdeel binnen cultuureducatie. We kiezen er voor om als school in Utrecht onze leerlingen kennis te laten maken met de stad als schatkamer met zijn rijke historie, zodat zij zich verbonden weten met de Domstad.

Om onze **actieve, receptieve en reflectieve** einddoelen voor cultuureducatie te behalen, hanteren we in de doorgaande leerlijnen de volgende opbouw van tussendoelen:

MUZIEK

Een concert bezoeken

Zang en muziek les van een professional

Muzieklessen

Muziek instrumenten bespelen

Een zang optreden geven

Een talentenjacht

Een musicale compositie maken

BEELDENE KUNST

Kunst bekijken in een museum

Naar een kunstacademie of gallerie

Een workshop volgen van een beeldend kunstenaar

Een aantal klassiekers uit de kunstgeschiedenis kennen

Leren verschillende materialen hanteren

Vrij experimenteren met verschillende materialen

Leren tekenen

Streetart maken

Een groot gezamenlijk kunstwerk maken

Een eigen tentoonstelling maken

THEATER

Een voorstelling zien in een Utrechts theater

Een minimusical/voorstelling spelen

Kennismaking theater

Kennismaking theater kostuum

Theaterlessen

Met de hele klas een theatervoorstelling maken

DANS

Een dansvoorstelling bezoeken

Een dansworkshop volgen

Danslessen

Een groepsdans opvoeren met de hele school

Een talentenjacht

Zelf een dans maken

LITERATUUR

Een dichter ontmoeten

Vorgelezen worden

Verhalen horen uit vroegere tijden

Een dicht workshop van een professional

Voorlezen

Voorlezen voor publiek

Een gedicht schrijven

DIGITAAL

Een bezoek aan het Universiteitsmuseum of Sterrenwacht

Een programmeur ontmoeten

Een programmeer workshop van een professional

Leren programmeren

Een app bouwen

ERFGOED

Een bezoek aan het Huis van Sinterklaas

Een bezoek aan Speelklok tot Pierement

Een bezoek aan "Dom Under" & de Dom beklimmen

Een bezoek aan het Castellum

Een Romeinse stadswandeling

Een Middeleeuwse stadswandeling

Een bezoek aan kasteel de Haar

Een bezoek aan de binnenstadskerken

3.4 Jaarplannen cultuureducatie

Hoe zijn de activiteiten in de doorgaande leerlijnen verdeeld over het schooljaar?

Op de Wissel hebben wij combinatieklassen (bijv. groep 5/ 6). Zodoende hanteren wij een twee-jarenplan cultuureducatie. In dit cultuurplan zijn de jaarplannen voor de schooljaren 2015-2016 en 2016-2017 opgenomen.

2015-2016												
Wekelijks	september		oktober	november	december	januari	februari	maart	april		mei	juni
Beeldend lessen Handvaardigheid Textiel Tekenen Schilderen Materialen/ vaardigheden experimenteren Muzieklessen Stijlen Periodes Muzieksoorten Grafische notatie Ritme Canon zang Digitale muziek methode	groep 1 / 2	Zang en muziek les van een professional		Bezoek Huis van Sinterklaas		kerst		Een bezoek aan kasteel de Haar	pasen		koningsdag	
	groep 3 / 4	Een concert bezoeken			Een workshop volgen van een beeldend kunstenaar	Een zang optreden geven		Een bezoek aan Dom Under en de Dom beklimmen (koppeling middeleeuwen)			Een groeps- dans opvoeren	Kunst bekijken in een museum (kunstgeschiedenis)
	groep 5 / 6	Muziek instrumenten bespelen					PROJECTWEEK	Een bezoek aan het Castellum Romeinse stadswandeling Middeleeuwse stadswandeling	Een zang optreden geven			Een gedicht schrijven & krans maken
	groep 7 / 8			Een dichter in de klas Een dichtworkshop van een professional				Een bezoek aan de binnenstadskerken, kloosters, bunkers				Met de hele klas een theatervoorstelling maken
Talenten uur/ Makers Middagen	Een groot gezamenlijk kunstwerk maken			Leren programmeren Een App bouwen	Een eigen tentoonstelling maken		Zelf een dans maken	Streetart maken		Een muzikale compositie maken		Een talenten jacht

2016-2017

Wekelijks	september	oktober	november	december	januari	februari	maart	april	mei	juni
Beeldend lessen Handvaardigheid Textiel Tekenen Schilderen Materialen/ vaardigheden experimenteren Muzieklessen Stijlen Periodes Muzieksoorten Grafische notatie Ritme Canon zang Digitale muziek methode	groep 1 / 2	Een mini musical /voorstelling spelen		kerst	Een dans voorstelling bezoeken	Voorlezen worden		pasen		
	groep 3 / 4				Een dans workshop volgen			Een voorstelling zien in een Utrechts theater	Een zang optreden geven	Kennismaking theater Kennismaking theater kostuum
	groep 5 / 6	Naar een kunst academie of gallerie		Een bezoek aan Speelklok tot Pierement	Danslessen Voorlezen voor publiek	Voorlezen		Verhalen horen van vroegere tijden		Een gedicht schrijven & krans maken
	groep 7 / 8			Een bezoek aan het universiteits museum/sterrenwacht	Een zang optreden geven	Een programmeur ontmoeten Een programmeer workshop van een professional	Theater lessen			Met de hele klas een theatervoorstelling maken
Talenter uur/ Makers Middagen	Een groot gezamenlijk kunstwerk maken		Leren programmeren Een App bouwen	Een eigen tentoonstelling maken		Zelf een dans maken		Streetart maken	Een muzikale compositie maken	Een talenten jacht

Hoofdstuk 4: Innovatie

4.1 Innovatie budget: Makersmiddagen

Met welke organisatie heeft de school een creatief partnerschap, en op welke manier draagt deze samenwerking bij aan het creatief vermogen van de leerlingen?

Creatief vermogen zien wij op de Wissel als het vermogen om een concrete vorm te geven aan je eigen ideeën. Het vermogen om te 'creëren'. In onze visie staat de cirkel centraal: een beeld dat voor ons weergeeft dat talenten aan de kinderen meegegeven zijn door de Schepper, en gebruikt mogen worden voor de Schepper, voor de wereld om je heen. Als een cyclus.

Om je talent te leren kennen en te ontwikkelen is een doorgaande leerlijn nodig, waarbinnen ook zelfinzicht groeit. De Makersmiddagen zien wij als hét project waarin talenten uiteindelijk worden ingezet, vanuit de eigen intrinsieke motivatie van de leerling. Met de Makersmiddagen is de cirkel rond.

Het Talentenuur dat tot nu toe plaatsvond op de school is het uitgangspunt voor het verder vormgeven van de Makersmiddagen. Het uitgangspunt blijft gelijk: zelfgestuurd leren. Echter willen wij de vorm en de coaching verdiepen. Op dit moment is de projectomschrijving nog in ontwikkeling:

"Bij de Makersmiddagen dienen kinderen een voorstel in, in de vorm van een vraag. Deze vraag dient niet in 5 minuten beantwoord te kunnen worden, maar moet research en experiment stimuleren. De leerling doet een voorstel, naar aanleiding van een eigen fascinatie voor een onderwerp of kunstzinnige discipline. Het eindresultaat kan een poster-bord presentatie zijn, maar ook een installatie, theatrale scene of muzikale compositie. De leerling dient meerdere middagen aan een project te kunnen werken, en er is altijd een presentatie van het eindresultaat."

Voor de verdere vormgeving van de Makersmiddagen willen wij samenwerken met het Cultuurknooppunt, met wie wij in schooljaar 2014-2015 ons cultuurplan hebben gemaakt. Samen met de leerkrachten van de groepen 7/8 zullen zij de Makersmiddagen tot een realiteit maken. We willen onderzoeken op welke manier coaches, vanuit verschillende kunstzinnige disciplines, de leerlingen kunnen stimuleren, uitdagen en samenbrengen in hun onderzoek. Of er in groepen wordt gewerkt of vanuit centrale thema's of maatschappelijke vraagstukken, zal ook onderzocht worden. Voor onze hoogbegaafde leerlingen zijn de Makersmiddagen bij uitstek interessant, maar we verwachten ook een zoektocht. Hoogbegaafde leerlingen kunnen het moeilijk vinden om zichzelf uit te dagen, omdat 'twijfelen' en 'falen' vaak niet in hun vocabulaire voorkomen.

De eerste set Makersmiddagen zal een pilot-versie zijn, waarna een evaluatie zal volgen. Zo zullen keuzes voor de toekomst gemaakt worden.

De Makersmiddagen zijn onderdeel van een richting die onze school is ingeslagen. Wij willen ons steeds meer gaan profileren als school waar identiteit en creativiteit centraal staan, en kinderen door middel van het onderwijs in hun kracht worden gezet.

Het uiteindelijke draaiboek voor de Makersmiddagen zal in 2016 onderdeel worden van dit cultuurplan.

Hoofdstuk 5: Vooruitblik

5.1 Blik op de Toekomst

Wat wil de Wissel in de komende jaren bereiken op het gebied van cultuureducatie?

- Het vinden van de juiste **creatieve partners** voor de concrete invulling van onze jaarplannen.
- Het **inbedden** van de visie en eindoelen cultuureducatie in het team, en daarmee in de school.
- Het **monitoren, evalueren** van de uitvoering van het cultuurplan.
- Het **aanscherpen** van de jaarplannen, op basis van de bevindingen in schooljaar 2015-2016.
- De verbinding met de stad Utrecht en zijn **cultureel erfgoed** zichtbaar en voelbaar tot stand brengen.
- **Innovatie budget:** Het “Talentenuur” ontwikkelen tot leerlinggestuurde “**Makersmiddagen**” voor de groepen 7-8, waarin wordt samengewerkt met vakdocenten/coaches.
- De **Projectweek** aan laten sluiten bij onze eindoelen voor cultuureducatie.
- Zoeken naar mogelijkheden om een **creatieve werkplek** vorm te geven binnen de school, voor Makersmiddagen, Projectweken en andere activiteiten.
- Een vorm ontwikkelen om de jaarplannen cultuureducatie te **borgen** in elke klas. Dit kan concreet door met checklists te werken.
- **Onze visie op cultuureducatie blijvend zichtbaar maken in de school en verder verbinden met ons onderwijs.**

Hoofdstuk 6: Begroting

6.1 Overige geldstromen

Welke andere geldstromen zijn er, die worden ingezet voor cultuureducatie?

- Rijksbijdrage cultuureducatie: € 10,90 per leerling

6.2 Begroting 2015-2016

Begroting expertise				

Begroting Activiteiten		<i>Inzet uit eigen formatie</i>	<i>177 L.L</i>	
uitgaven	Bedrag in euro's		inkomsten	Bedrag in euro's
Kunstvakdocenten 60 euro p.u. (lesuren en voorbereiding) x 40 + declaraties	€ 2600,00		Subsidie cultuureducatie (177 *20)	€ 3540,00
Receptief aanbod o.a. historisch erfgoed (7 bezoeken)	€ 1000,00		Rijksbijdrage (PO) (177 * 10,90)	€ 1929,30
Vervoer	€ 500,00		Eigen bijdrage van de school	€ 500,00
Coaches/vakdocenten Makersmiddagen	€ 1690,00		overige middelen	
Digitale lesmethode muziek	€ 180,00			
	€ 5970,00		Totaal	€ 5969,30

Begroting Innovatie				
uitgaven	Bedrag in euro's		inkomsten	Bedrag in euro's
Makersmiddagen ontwikkeling/ondersteuning Cultuurknooppunt	€ 2500,00		Subsidie Innovatie budget	€ 2500,00
	€ 2500,00		Totaal	€ 2500

Bijlage 1: Toelichting Cultuureducatie

- Begripsomschrijving

Cultuureducatie:

Onder cultuureducatie verstaan we alle vormen van educatie waarbij cultuur of kunst als doel of als middel worden ingezet. Het is de verzamelnaam voor kunsteducatie, erfgoededucatie, media-educatie en literatuureducatie.

Erfgoededucatie:

Het verleden is op verschillende manieren te interpreteren en kan meer inzicht geven in het nu. Erfgoededucatie gaat over hoe het verleden zich in het heden manifesteert en zich in toekomst zou moeten manifesteren. Wat betekenen de materiële en materiële sporen van het verleden voor het leven van nu en wat is de moeite waard om te behouden? Aan het ontwikkelen van een dergelijk historisch besef dragen bezoeken aan musea en archieven bij, maar ook het bestuderen van bijvoorbeeld een gebouw, de loop van een straat in een oud stadsdeel en van een riviertje in eeuwenoud landschap, lokale uitdrukkingen en gezegden en plaatselijke verhalen en gebruiken.

Erfgoed is ook middel: het maakt de lesstof tastbaar, visueel en hoorbaar en biedt mogelijkheden voor vakoverstijgend onderwijs. Daarmee sluit het goed aan bij het onderzoekend en ervaringsgericht leren.

Kunsteducatie:

De ruimste omschrijving van het begrip kunsteducatie is: alle vormen van educatie waar bij kunst en/of kunstzinnige middelen en technieken als doel of als middel worden gebruikt. Strikter gedefinieerd is kunsteducatie: kunst en/of kunstzinnige middelen en technieken doelgericht gebruiken om mensen de middelen te geven om gemotiveerd te kiezen uit en deel te nemen aan een gevarieerd aanbod van kunstdisciplines en kunstproducten. Kortweg: doelgericht leren omgaan met kunst.

Erfgoededucatie onderscheidt zich niet alleen qua onderwerp maar ook qua intentie van kunsteducatie: erfgoededucatie streeft er in de eerste plaats naar om het materieel erfgoed als een nuttig middel of instrument in te zetten.

Media-educatie:

Onder media-educatie verstaan we het kundig en kritisch leren omgaan met (massa)media. Het betreft zowel de klassieke massamedia (kranten, radio, tv) als nieuwe media (internet) en het werken met digitale middelen om tot expressie te komen.

- Kerndoelen kunstzinnige oriëntatie

Karakteristiek

Kennismaking, doormiddel van een kunstzinnige oriëntatie maken kinderen kennis met kunstzinnige en culturele aspecten in hun leefwereld. Het gaat bij dit domein om kennismaking met die aspecten van cultureel erfgoed waarmee mensen in de loop van de tijd vorm en betekenis hebben gegeven aan hun bestaan.

Waardering, kunstzinnig oriëntatie is er ook kop gericht bij te dragen aan de waardering van leerlingen voor culturele en kunstzinnige uitingen in hun leefomgeving.

Uiting, ze leren zichzelf te uiten met aan het kunstzinnige domein ontleende middelen

De leerlingen

Ze leren de beeldende mogelijkheden van diverse materialen onderzoeken, aan de hand van de aspecten kleur, vorm, ruimte, textuur en compositie.

Ze maken tekeningen en ruimtelijke werkstukken

Ze leren liedjes en ritme-instrumenten te gebruiken als ondersteuning bij het zingen, muziek noteren en componeren.

Ze spelen en bewegen.

Ze maken gebruik van verschillende media om hun ideeën vorm te geven en te presenteren

Waar mogelijk worden daarbij onderwerpen gebruikt die samenhangen met die uit andere leergebieden. Het onderwijs wordt daardoor meer samenhangend en mede daardoor betekenisvoller voor de leerlingen. Maar voorop staat natuurlijk de authentieke bijdrage van kunstzinnige oriëntatie aan de ontwikkelingen van kinderen.

Zie bijlage 1. Voor aanverwante leergebieden waar binnen cultuureducatie ook een plaats heeft.

Kerndoelen

54. De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

55. De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

56. De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

- Het belang van cultuureducatie

Cultuureducatie als een van de leergebieden

Cultuur educatie is allereerst van belang, omdat het een van de leergebieden is van het basisonderwijs. Leerlingen dienen ermee kennis te maken, niet alleen vanwege de formele redenen dat het zo in de wet staat, maar ook omdat we ons geen ontwikkeling van jonge mensen kunnen voorstellen zonder kennismaking met cultuuruitingen, actuele en historische, vertrouwende en minder vertrouwde. "kennis maken" is eigenlijk een te vlakke uitdrukking.

Het gaat, om drie zaken:

- Toerusting voor de toekomst, zodat jonge mensen straks adequaat kunnen participeren in de samenleving; kunst en cultuur vormen daar een belangrijk onderdeel van.
- Overdracht van culturele verworvenheden;
- Ruimte voor individuele ontwikkeling door het opdoen van persoonlijke, vormende ervaringen (sommige spreken van 'sleutelervaringen')

Cultuureducatie als bijdrage aan het leerklimaat

Cultuureducatie is verder van belang, omdat het bijdraagt aan een beter, rijker leerklimaat.

Dat gebeurt, doordat cultuureducatie:

- Gelegenheid biedt om te scheppen

- Ruimte biedt voor eigen initiatief
- Inspiratie aanreikt uit vele culturen
- Een tegenwicht vormt tegen de strakke beoordeling “goed-fout”
- Een al te smalle focus op wat ‘nuttig’ is corrigeert
- Op meerdere intelligenties een beroep doet, niet alleen de verbale
- Helpt om kerndoelen van andere leergebieden te bereiken.

Cultuureducatie als visie op leren

Cultuureducatie is nog om een andere reden van belang:

- het geeft vorm aan een aantrekkelijke, inspirerende visie op leren en is aldus een voorbeeld voor onderwijs op andere leergebieden. Leren lukt alleen als het betekenisvol is.
- Cultuureducatie is van belang omdat het leerlingen leert hoe interessant leren kan zijn.

Cultuur educatie als visie op vorming

Cultuureducatie is van belang als kritiek op een smalle opvatting van de taak van een basisschool. De smalle taakopvatting is dat de basisschool er is om “dingen te leren”. Cultuureducatie is een uitwerking van het ideaal, dat de school een veel bredere taak heeft, die met “vorming en opvoeding” kan worden aangeduid. In de uitoefening van die brede taak speelt cultuureducatie een belangrijke rol, want op de Wissel is leren “leuk”.